

A sirály

Nem, kedves Olvasó, itt nem A. P. Csehov azonos című drámájáról lesz szó, még csak nem is Ady Endréről, aki „Az anyám és én” című megrázó versében pacsirta-álcás sirálynak nevezte magát. Csak egy egyszerű, másfél centiméter nagyságú, fúvott üvegből készült kis madáralakzatról írok, amely merev tekintettel néz rám fekete pont szemével, ha kinyitom könyvszekrényem üvegajtáját, és a lexikonok valamelyik kötete után nyúlok. Egy évvel ezelőtt történt eseményt idéz fel emlékeimben ez a kis dísz tárgy.

Nagyon tudom élvezni a párkányi Simon-Júda vásárt. Főleg a sétálóutca kézműves és iparművészeti kínálatát. Ilyenkor egyedül szeretek nézelődni, rácsodálkozni egy-egy árucikkre, ameddig nekem tetszik. Nem kell alkalmazkodnom barátnőim nógatásához, megjegyzéséhez, hogy:

– Ugyan már, mit tudsz ezen annyit nézni?!

Bámulom az ügyes fafaragót, aki szinte csipkeszerű matyó vagy kalocsai népi motívumokat vés a sima deszkalapra, megnézem a nemezkészítő asszonyt, amint a szappanos vízbe mártogatva veregeti a birkagyapjút, csodálatos színű és formájú dolgokat varázsol elő a látszólag egyszerűnek tűnő anyagból. Érdekes, filigrán munka a gyöngyfűzés is, no meg a szalmából fonott kis díszek készítése karácsonyi vagy akár nemzeti motívumokkal. A kukoricacsuhéból készült tárgyak is készítőjük kézügyességét dicsérik, és akkor még nem szóltam a sok szép kalotaszegi, sárközi és írásos mintájú hímzéssel készült terítőről, díszpárnáról, amelyeket főleg erdélyi nemzetársaink árulnak. A bőrdíszművesek munkái is dicséretet, elismerést érdemelnek, mégis engem most egészen más ragadott meg. Egy üveg-fúvó fiatal hölgy, aki üvegpálcikát tartott tűz felett, és gyakorlott kézügyességgel a legkülönbözőbb formákat hozta létre szemem láttára az üvegmasszából. Volt ott őzike meg elefánt, kis házika meg virág, kosárka meg bohóc, hadd ne soroljam tovább. A kínált áru sorba volt rakva, sőt polcokra is állítva. A legfelső polcon női figurák sorakoztak, mind áttetsző üvegből. Hosszú ruháikban a századforduló divatját idézték. Az egyik figura széles karimájú kalapot viselt, amelyet egy rózsabimbó díszített, ugyanilyen rózsaszínű rózsából csokrot tartott a kezében. A másikban csipke napernyője volt, pórázon kiskutyát vezetett. A többi is hasonló stílusú volt, mígnem megakadt a szemem a legkecsesebben. Ez itt valószínűleg Illényi Katica, mondtam magamban, amint a szobrocskára néztem. Szép, karcsú ter-

metű, hosszú csipkeruhát, mérsékelten dekolált, de sokat sejtető öltözetet viselt. A haja kontyba fésülve és hegedült. Szinte hallottam a Monti csárdást, amelyet egy alkalommal Illényi Katica virtuóz előadásában is élvezhettem a tévé jóvoltából. Addig néztem a kis szobrot és gondolatban átéltem a zenét, míg arra az elhatározásra jutottam, hogy megveszem. Az üveg-fúvó fiatal hölgy mellett a pultnál valószínűleg az édesanyja állhatott, aki az üzletet bonyolította. Rákérdeztem a szobor árára.

– Huszonkét euró – mondta.

Mivel vásárban vagyunk, megkockáztattam a kérdést, nem kaphatnék-e rá engedményt. Első szóra leengedett az árából két eurót, bár így, mondta, nincs rajta semmi nyereség. Így hát átnyújtottam a húszast, mire valami megcsörrent mellettem. Leesett a pultról egy kis üvegpohárka és darabokra tört. Négy euróba került. Szabadkoztam, hogy én nem nyúltam hozzá, de nem állt mellettem a pult előtt senki rajtam kívül, és még csak szellő sem rebtent, ami leverhette volna. Mitől esett hát le? Végül is talán pelerinem bő ujja vagy a vállamra akasztott táská volt az oka? Ma sem tudom. A ködmönt viselő, kimondottan csinos arcú elárusító nem nézett rám haragosan. Megtörténik ilyesmi, mondogatta sajnálkozva. Sokszorosan elnézést kérve távoztam.

Otthon beállítottam pohárszekrényembe „Illényi Katicát”, kicsit még gyönyörködtem benne, majd visszaindultam a városba esti misére. Időből kitelik. Hacsak tehetem, eljárók megköszönni a napot, az örömeket és kudarccokat, lerakni napom terheit és erőt kérni a holnaphoz. A templomba vezető utam az üveg-fúvós hölgy sátra mellett vezetett el. Egy hirtelen támadt gondolat folytán odamentem a pulthoz és adtam neki két eurót, hogy legalább a felét megtérítsem az okozott kárnak. Az elárusító meglepődött rajta, mert nem kérte, hogy ezt tegyem. Nagyon szépen köszönöm, mondta mosolyogva. A templomban leültem a szokott helyemre, de belülről megszólított egy hang: „Tönkrementél volna tőle, ha az egész árat megfizeted?” Így hát mise végeztével visszamentem a már ismerős hölgyhöz, és odaadtam neki a másik két eurót is, mondván, hogy őrizze meg a párkányiakat szép emlékei között. Erre ő kijött a pult mögül, jobbról-balról megcsókolt és azt mondta:

– Áldja meg az Isten, sokszorosan áldja meg!

Mindkettőnknek könny szökött a szemébe. Végül emlékül egy picike üvegmadárcát nyomott ajándékkul a markomba. Megköszöntem.

Nagyon sirályra emlékeztető formája van, hát elneveztem Sirálynak.